



TÄIENDKOOLITUSE ÕPPEKAVA

Nimetus	Sisu
1 Õppekava kinnitamise kuupäev ja number	<i>Arengu Hüpe MTÜ</i> 1.02.2026
2 Õppekava nimetus	Lapse toetamine läbi turvalise vanema- traumateadlik hindamine ja sekkumine keerulistes peresuhetes
3 Õppekava koostamise alus	<p>Keerulistes peresuhetes, kus esineb konflikt, manipulatsioon või vägivald, on lapse turvalisuse hindamine ja toetamine spetsialistidele mitmetasandiline ja nõudlik ülesanne. Lapse käitumine võib olla vastuoluline või eksitav ning vanematevaheline dünaamika ei pruugi olla esmapilgul nähtav.</p> <p>Praktikas esineb olukordi, kus:</p> <ul style="list-style-type: none">• lapse reaktsioonid ei peegelda otseselt tema tegelikku kogemust• vanemate narratiivid on vastandlikud ja raskesti hinnatavad• peresuhetes esineb kontrolli ja mõjutamise mustreid• spetsialistil on keeruline eristada riske ja kaitsetegureid <p>Sageli keskendutakse lapse käitumisele või vanematevahelisele konfliktile, kuid lapse turvalisus kujuneb eelkõige läbi suhete ja keskkonna, milles laps viibib, sealhulgas vanema võimest tagada lapsele turvalisus ja stabiilsus.</p> <p>Õppekava on koostatud tuginedes:</p> <ul style="list-style-type: none">• traumateadliku praktika põhimõtetele• peredünaamika ja kiindumussuhete käsitlustele• kontrolli ja mõjutamise mustrite analüüsile lähisuhetes• lapse turvalisuse ja heaolu hindamise põhimõtetele• praktilisele kogemusele töös keeruliste peresuhetega• täiskasvanute õppe (andragogika) põhimõtetele <p>Õppekava keskendub spetsialisti oskuste arendamisele lapse turvalisuse hindamisel, peredünaamika mõistmisel ning teadlike ja põhjendatud sekkumisotsuste tegemisel.</p>
4 Õppekavarühm (ISCED 2013)	0319 – Sotsiaal- ja käitumisteadused
5 Üldeesmärk	Koolituse eesmärk on arendada osalejate teadmisi ja praktilisi oskusi lapse turvalisuse hindamisel ja toetamisel keerulistes peresuhetes, keskendudes turvalise vanema rollile ja teadlikule sekkumisele.
6 Sihtgrupp	Koolitus on suunatud kõigile, kes töötavad peredega ja lastega. <ul style="list-style-type: none">• lastekaitsetöötajatele ja sotsiaaltöötajatele• psühholoogidele ja terapeutidele• perenõustajatele• õpetajatele ja tugispetsialistidele• juristidele ja kohtusüsteemiga seotud spetsialistidele

		•ohvriabi ja ohvri kriisiabi
7	Õpingute alustamise tingimused	<ul style="list-style-type: none"> • varasem kokkupuude laste ja peredega töötamisel • huvi peredünaamika ja lapse heaolu teemade vastu • valmisolek analüüsida juhtumeid
8	Ülevaade õppeprotsessist, maht ja ülesehitus	<p>Koolitus koosneb loengutest, aruteludest, praktilistest ülesannetest, juhtumianalüüsides (anonüümsed), rollimängudest ja simulatsioonidest, refleksioonist ja dokumenteerimisest.</p> <p>Kogumaht: 20 ak t Kontaktõpe: 16 ak t (sh praktilised harjutused 6 ak t) Iseseisev töö: 4 ak t (juhtumianalüüs + refleksioon)</p>
9	Õppekeskkond ja vahendid	<p>Kontaktõpe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koolitusruum, kus on tagatud privaatsus, sobiv valgustus ja ventilatsioon • projektor, ekraan, tahvel, töölehed. <p>Veebiõpe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvuti, internet, mikrofoni ja kaamera; • turvaline ja privaatne ruum.
10	Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust spetsialist:</p> <p>Selgitab lapse turvalisuse kujunemist peredünaamikas ning turvalise ja mitteturvalise vanema rolli</p> <p>Analüüsib peresuhetes esinevaid kontrolli ja manipulatsiooni mustreid ning nende mõju lapsele.</p> <p>Rakendab lapse turvalisuse hindamise põhimõtteid ja turvalise vanema toetamise strateegiaid praktilistes juhtumites</p> <p>Hindab lapse turvalisust ja valib sobivad sekkumisviisid lähtudes lapse parimast huvist</p>
S	Õppe sisu / teemad + mahud	<p>1. Lapse turvalisus peredünaamikas (4 ak t)</p> <ul style="list-style-type: none"> – lapse turvalisuse mõiste – mõju peresuhetest – riskid ja kaitsetegurid <p>2. Kontroll ja manipulatsioon peresuhetes (4 ak t)</p> <ul style="list-style-type: none"> – coercive control/ sundkontroll – käitumismustrid – mõju lapsele <p>3. Lapse kogemus ja käitumine (4 ak t)</p> <ul style="list-style-type: none"> – lapse reaktsioonid – lojaalsuskonflikt – kohanemismustrid <p>4. Turvalise vanema tuvastamine ja toetamine (4 ak t)</p> <ul style="list-style-type: none"> – kaitsvad käitumised – vanema roll lapse turvalisuses – toetamise strateegiad <p>5. Sekkumine ja otsustamine (4 ak t)</p> <ul style="list-style-type: none"> – hindamise loogika – sekkumismudelid

		– levinud vead ja riskid
12	Koolitusmeetodid ja õppevormid	<p>loeng-arutelud</p> <ul style="list-style-type: none"> • juhtumianalüüs • praktilised ülesanded • grupiarutelud • refleksioon
13	Kasutatavad õppematerjalid	<ul style="list-style-type: none"> • Koolitaja koostatud slaidid • Töölehed • Juhtumianalüüsi materjalid • CLEAR™ mudeli kasutamine
14	Hindamine (lõpetamise tingimused)	<p>Hindamismeetodid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • juhtumianalüüs • praktiline sekkumisplaan <p>Hindamiskriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ analüüsib peredünaamikat ✓ tuvastab turvalise vanema rolli ✓ hindab lapse turvalisust ✓ valib sobiva sekkumise <p>Lõpetamise tingimus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vähemalt 80% osalus • hindamisülesande sooritamine
15	Koolitajate kvalifikatsioon	Kõrge konfliktitasemega suhtedünaamikate ja vanemliku võõrandamise valdkonna spetsialist; perelepitaja ja psühhoterapeut; erialane kogemus riskiperede ja ohvritega töötamisel; täiskasvanute koolitaja kompetentsid.
16	Lõpetamisel väljastatav dokument	<p>Tunnistus – kui hindamisinõuded on täidetud</p> <p>Tõend – kui õpiväljundeid ei hinnatud, kuid õppija osales</p>
17	Läbiviimise keel	Eesti keel
18	Õppekava koostaja	Grete Kald- suhtevägivalla ja kontrolli dünaamika spetsialist, psühhoterapeut ja perelepitaja